

Stajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krole, za Ogrsko
5 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost pošti-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 250
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 22. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Nemci zavzeli rusko trdnjavo Kowno s 400 kanoni. — Zadnje večje ruske trdnjave pred padcem. — Mnogo tisoč vjetih Rusov. — Strah v Petersburgu. — Vsi italijanski napadi na vseh frontah krvavo odbiti. — Draginski nemiri v Italiji. — Angleški parnik s 3000 vojaki od Nemcev potopljen. — Lepi uspehi na morju. — Bombe nad Londonom. — Balkan noče poraženim sovražnikom pomagati.

Uradna poročila so danes tako jasna, da ni nobenega dvoma več: Rusija leži razbita pred nogami naših in nemških armad. Varšava ni bila konec zmagovite naše ofenzive; armade so podile rusko silo naprej, velika trdnjava Kowno je padla in z njo 400 kanonov v nemške roke, Riga stoji pred padcem, od zadnje opore Brest-Litovsk pa je že zavzeto nekaj fôrov in prednjih utrdb... Objeta, obkoljena je ruska armada na vseh straneh, čaka jo usoda, da se vda ali pa da pogine v Rokitno-močvirju, največjem v Evropi... Pot v Petrograd bode kmalu prosta!

Na ostalih bojiščih je položaj istotako ugoden. Italijani se zamen razbijajo svoje izdajalske glave ob mogočnem skalovju in železnem odporu naših junakov. Dardanele so nezavzete in kjerkoli pride do morskih bitk, je naše orožje srečno.

Tihó ali velevažno vojno bije zdaj diplomacija na Balkanu. Naši sovražniki skušajo zdaj z vsemi silami in medenimi obljubami pregovoriti Bulgarijo in Rumunsko, da se pridružita vojni proti nam. Doslej stoji položaj za nas ugodno in vsakdo si bode pač dévetkrat premislil, predno bi začel vojno proti nam, ki smo zmagovalci nad ruskimi milijoni.

Bog je blagoslovil naše orožje!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. V prostoru zapadno Buga napredujoče zavezniške armade podile so

tudi včeraj v zasledovanju zadnja čete nasprotnika pred saboj. Avstro-ogrske čete so, napredujoče na obeh straneh železnice Lukow-Brest-Litovsk, dosegle prostor zapadno in južno Miedzyrzec. Nemške čete pridobile so pokrajino od Wisnice in vsilile čez Wladowo.

Italijansko bojišče. Včeraj zvečer bili so na raznih krajih jugo-zapadne fronte sovražni napadi zavrnjeni. Tako v tirolski obmejni pokrajini v Fedaja postojanki in Bepenačrti, potem na Goriškem na Monte dei sei Bussi ter na visočinah vzhodno od Monfalcone. Povsod so ostale stare naše postojanke popolnoma v naši lasti.

Ponoči peljal se je eden naših pancerskih vlakov do kolodvorskega vhoda Monfalcone in je obstreljeval sovražno infanterijo na gričih La Rocca ter trén pri Adriatovnicah.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 14. avgusta (W. B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Severno Njemen v pokrajini Alesew-Kupišty-Wiszinty-Kowarsk razvili so se novi boji. Pred Kownom vzele so naše napadalne čete utrjeni gozd od Dominikanke; vjele so pri tem 350 Rusov. Med Narewom in Bugom dosegle so naše armade v ojestrem zasledovanju oddelek Sline in Nurzeca, v katerem se je nasprotnik k zopetnem odporu vstavil. Severno Nowo-Georgiewska vzeli smo v naskoku močno predno postojanko. 9

oficirjev, 1800 mož in 4 strojne puške padlo je v naše roke.

Armada princa Leopolda bavarškega. Zavezniške čete bližajo se Bugu severno-zapadno od Sokolowa. Zapadno linije Lasice-Miedzyrzec poskusil je sovražnik s trdovratnimi protinapadi naše zasledovanje vstaviti. Vsi napadi bili so zavrnjeni.

Armada Mackensena. V bojih od 10. do 11. avgusta premagani sovražnik ni imel včeraj več moči, da bi se zoperstavil nezadržljivemu napredovanju zavezniških čet. Armada prekoračila je v zasledovanju cesto Radzyn-Dawidy-Wladowa.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K. B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Nasprotnik se je včeraj na vsej fronti vzhodno Buga v pripravljanih postojankah zopet vstavil. Zavezniške armade so napadle in so si priborile na mnogobrojnih točkah pot v sovražne linije. Od danes jutraj se nahajajo Rusi zopet povsod v nazadovanju.

Italijansko bojišče. Ob južno-zapadni fronti vlada v splošnem zvišano bojno delovanje. Na Goriškem poslala je naša artiljerija nekaj bomb v San Canziano; nato je sovražnik iz tega kraja zbežal. Nadalje je razpršila veliko italijansko taborišče pri Cormonsu. Slabotni nasprotniški napad pri Redipuglia bil je od našega ognja že v kali zaduščen. Proti goriškemu mostičju napirali so nasprotniki zmerni topovski ogenj. V

oddelku od Tolmina pa do Krna nastopil je včeraj po močni artiljerijski pripravi napad znatnih sovražnih sil, ki je bil povsod zavržen. Tudi v pokrajini Flitsch in na koroški fronti so imeli topovski boji večji obseg kakor navadno. Popoldne nadaljeval je sovražnik krepko ogenj na našo bojno fronto ob Velikem Palu, Freikofelu in Malem Palu. Neki proti naši postojanki na Malem Palu ob polnoči pričel napad se je popolnoma izjalovil. V tirolski obmejni pokrajini niso imeli razni italijanski napadi na našo obmejno postojanko zapadno Kreuzberga nobenega uspeha. Od planote Lavarone-Volgaria obstreljevala je naša težka artiljerija sovražne utrdbe Campomolon in Torraze z vidnim uspehom.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 15. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburg. Čete generala Belowa vrgle so sovražnika v pokrajini Kubszi proti severnem vzhodu nazaj. Vjele so 4 oficirje in 2.350 mož ter zaplenile 1 strojno puško. Neki ruski izpad iz Kowna bil je odbit. 1.000 vjetnikov ostalo je v naših rokah. Naše napadalne čete prišle so bližje k trdnjavi. Med Narewom in Bugom so se Rusi trdovratno držali v včeraj poročani črti. Naše čete so ob poznem večeru izsilile prehod čez Nurzec. Armada generala pl. Scholtz vjela je včeraj čez 1000 Rusov. Armada generala pl. Gallwitz vjela je 3.550 Rusov med njimi 14 oficirjev in je zaplenila 10 strojnih pušk. Krog okoli Nowo-Georgiewska postaja tesnejši. Na vseh frontah smo pridobili na zemlji.

Armada princa Leopolda bavarskega. Napredovanju te armade se sovražnik istotako močno upira. Tekom dneva se je posrečilo, sovražne postojanke pri in severno od Losiece ter Miedzyrzeca vzeti. Nasprotnik se umika. Samo čete generalobersta pl. Woyrscha vjele so od 8. do 14. avgusta 4.000 Rusov, med njimi 22 oficirjev, ter so zaplenile 9 strojnih pušk.

Armada Mackensena. Premagani sovražnik poskusil je včeraj v črti Rozanka severno do Wlodawe zopet napraviti fronto. Pod pritiskom našega takoj pričesnega napada nadaljnje sovražnik od danes zjutraj zopet svoje umikanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. V prostoru zapadno Buga se zasledovanje Rusov hitro nadaljuje. V centru napredujoče avstro ogrske čete oprijelo so se čez Klikawo umikajočemu se sovražniku na pete. Divizije nadvojvode Jožefa Ferdinanda zavzele so zvečer z boji prostor južno in južno-zapadno od Biale; napravile

so ponoči most čez Krzno in jo danes zjutraj prekoračile. Sovražne zadnje čete bile so povsod napadene in vržene. Čete generala pl. Köveš potisnile so nasprotnika nazaj čez zgornjo Klikawo. V pokrajini pri Biali in proti Brest-Litowsku se vidi daleč razširjene požare. Pri Wladimir-Wolinski, kjer smo prišli pri raznih krajih na vzhodni breg Buga, in v vzhodni Galiciji je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti zapričela je včeraj sovražnikova težka artiljerija po daljšem odmoru zopet ogenj proti našim utrdbam i. s. zlasti proti onim na prelazu Tonale, na planoti Lavarone-Folgaria. Napadalni poskusi italijanske infanterije na Tonale-cesti ter na postojanko Popena in v "Drei-Zinnen"-pokrajini bili so odbiti. Istotako so se izjalovili na primorski fronti zopetni napadi sovražnika v pokrajini pri in južno Krna ter proti doberdobski planoti.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 16. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pri nadaljnjih uspešnih napadih proti postojanki pri Kownu vjeli smo včeraj 1.730 Rusov, med njimi 7 oficirjev. Z uspešnim prehodom čez Nurzec pričeto prediranje ruskih postojank posrečilo se je v polnem obsegu. Vsled od tega mesta začenešga pritiska in na celi fronti zopet pričeti napadov umaknil se je nasprotnik iz svojih postojank od Narewa do Buga. Naše zasledujoče čete dosegle so visoko Bransk. Vjelismo čez 5.000 Rusov. Pri Nowo-Georgiewsku bili so branitelji bolj na prednji pas nazaj vrženi.

Armada princa Leopolda bavarskega. Levo krilo izsililo je ponoči prehod čez Bug zapadno Drohiszyna. Ko sta sredina in desno krilo včeraj dopoldne Losieze in Miedzyrzeca prekoračala, zadela sta na oddelkih od Tozorne ter Klukowke na zopetni odpor. Bil je danes v zori z napadom šlezjske deželne brambe zlomljen. Sovražnika zasledujemo naprej.

Armada Mackensena. Zasledovanje se nadaljuje. Biala in Wlawatycze so prekoračeni. Vzhodno od Wlodawe vsilile so naše čete iz vzhodnega brega Buga.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bombardiranje Benetk. — Boji na morju.

(Uradno poročilo od ponedeljka).

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Eno naših pomorskih letal obmetalo je dne 15. t. m. štiri obrežne fôre v Benetkah z bombami, od katerih so vse razven ene same v notranjem utrd eksplodirale. Dvignilo se je v zasledovanje 5 sovražnih letalcev; 2 sta bila pri dviganju po streljanju z strojne puške prisiljena, da se vrneta in izkrcata; 2 sta zasledovanje čez nekaj časa opustila; zadnji sovražni letalec pa je zasledoval naše letalo blizu do istrijskega obrežja, kjer se je moral brez uspeha vrniti. Naše po-

morsko letalo se je vkljub ljutemu obstreljevanju po sovražnih vojnih parnikov in fôrov napredovalo vrnilo.

Glasom uradnega italijanskega poročila je naš podmorski čoln „U III“ dne 12. t. južni Adriji potopljen. Drugi oficir in 11 podmorskega čolna bilo je rešenih in vjele.

Mornarsko poveljništvo

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 17. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. V trdnem zasledovanju vedno umikajočega se nasprotnika so čete, ki stojijo pod poveljništvom fml. pl. A. J. J. vailile do Dobrinke, 20 kilometrov vzhodno od Brest-Litowska. Nekaj zadajšnja četa, ki se je vstavila pri Piszcz, bila je vržena od ogrske deželne brambe nadvojvode Jožefa Ferdinanda z dne čete so v napredovanju proti Janina Bugu. General pl. Kövöš vrgel je sovražnika v pokrajini Konstantynow Bug. Severno spodnjega Buga borijo se zvezi z nemško konjico avstro-ogrskakarijska trupla. Na naših frontah pri Wladimir-Wolinsky in v vzhodni Galiciji vlada mir.

Italijansko bojišče. Ogenj janske težke artiljerije proti našim tirolskim utrdbam je trajal včeraj čez dan naprej. bejši sovražni infanterijski oddelki, ki so dovali na Val Lugana do Cerkana, verno-vzhodno Burga) bili so čez potok nazaj vrženi. Na primorski fronti nivali so Italijani svoje napade proti našim stojankam med Krnom in Tolmino močnejšimi silami, bili so pa povsod krvavovrnjeni. Doberdobska planota stanovčevčeraj popoldne zopet pod precej ljutim tirolskim bojem.

Namestnik generalštabnega
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 17. avgusta (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Naši boji v pokrajini Kupiszky bili so uspešni. 625 vjetih, med njimi 3 oficirji in 3 strojne puške padle so v naše roke.

Čete armade generala pl. Eichhorn vodstvom generala Litzmanna vzele v naskoku med Njemenom in Jevitzi ležeče fôre južno-zapadne fronte Kowna. Vjele so čez 4.500 Rusov in plenile 240 kanonov ter mnogo drugih orodja. Armade generalov pl. Scholtz in Gallwitz vrgle so pod vednimi boji naša nika v vzhodni smeri nazaj. Vjele so 1.100 Rusov, med njimi 11 oficirjev in zaplenile kanono ter 10 strojnih pušk. Na severno-vzhodni fronti Nowo-Georgiewska vzeli so v naskoku en veliki fôr in

Bojne pesni.

X.

In lučica pri lučici,
zastava pri zastavi —
poglej nas zdaj
sovrag krvavi!

Te lučice ljubav prižgala
je zvesta svojemu cesarju,
zvestoba je razvila
zastave te vladarju.

To domovino, nam prekrasno,
ki krvavi iz tisoč ran,
ki pa še vriska v slavju lepem,
napadal satan bi zamlan!

XI.

Ljubica, glej na luno,
ki tako milo sveti,
saj jo tudi v daljavi
iščejo moje oči.

Kadar zasije ti v kamro,
pošljem ti svoj pozdrav,
morda poslednji bode,
morda sem bled n krvav.

Morda tvoj zvesti pod zemljo
tujo za vedno spi —
Ljubica, glej na luno,
ki tako milo žari . . .

XII.

Varšava zlata kraljevska,
ali nas še poznaš?
Car ne vlada več tebe,
grad tvoj je naš!

Varšava obstreljevana,
vriskaj in se raduj!
Poljska še ni izgubljena,
strah je tej zemlji tuj.

Rus je trinog pregnani,
Rusa na Poljskem več ni!
Dvigaj ponosno glavo,
Varšava kraljeva ti!

vojake, manjši utrdbi. Na ostalih frontah posrečilo se je skoraj povsod, potisniti nasprotnika dalje nazaj. Vjeli smo še 2.400 Rusov, zaplenili pa 19 kanonov ter mnogo drugega materiala.

Armadne skupine princa Leopolda bavarskega in feldmaršala pl. Mackensen so v nadaljnjem zmagovitem napredovanju. Vrhovno armadno vodstvo.

Ruska trdnjava Kowno zavzeta.

(Uradno poročilo od srede).

K.B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Trdnjava Kowno z vsemi svojimi fori in neštetim materialom, med njim več kot 400 kanonov je od danes ponovi v nemški lasti. Bila je vkljub najlutejšemu odporu z naskokom zavzeta.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 18. avgusta. Uradno se razglasi:

Rusko bojišče. Čete fml. Arza prestopile so, medtem ko so nemške sile ob Bagu napredovale, Ruse na obeh straneh od Biale vodeče ceste v področje trdnjaviških topov nazaj. Obkoljenje na zapadnem bregu je končano. V prostoru pri Janowu očistila je armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda južni breg Buga od sovražnika.

Italijansko bojišče. Na italijanskem bojišču se je včeraj na primorski fronti ljuto bojevalo, medtem ko je na koroški meji precejšnji mir vladal; na Tirolskem straja težki topovski ogenj sovražnika in so se vršili tudi nekateri manjši infanterijski boji. Na Goriškem bili so štiri proti San Marzinu naperjeni napadi Italijanov odbiti. Pred priškim mostičem vlada i zdaj precejšnji mir. Na pa se vrši ljuti boj za mostičje pri Tolminu. Tudi tukaj so se izjalovili štiri napadi sovražnika. Istotako so se ponesrečili vsi napadi proti našim visočinskim postojankam severno Tolminskega mostičja. Ob tirolski meji bili o italijanski napadi na Doblinger Reedel n proti Milegni zavrnjeni.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Trdnjava Kowno je v nemški lasti. Armade generalov Scholtz in Hallwitz vsilile so naprej proti vzhodu. Njih prednji oddelki bližejo se železnici Bielostok-ilek. Pred Nowo-Georgiewsku vzeli smo naskoku dva nadaljna fora severnozhodne fronte. Vjeli smo 600 Rusov in zaplenili 20 kanonov.

Armadna skupina gfm. Mackensen vrgla svojega nasprotnika čez Bug in v rednje postojanke trdnjave Brest-Itowsk. Vzhodno od Wlodawe vsilile so še čete čez železnico Chalm-Brest-Itowsk proti vzhodu.

Najvišje armadno vodstvo.

Riga pred padcem.

K.B. Petersburg, 14. avgusta: "Rusko Slovo" poroča, da odpotuje vsak dan do 12.000 oseb iz Rige. Letalci mejo bombe na ranžirsko postajo in širijo se oklamacije, v katerih se opozarja prebivalstvo, naj ostane v mestu ter naj se preskrbi z vlijenskimi sredstvi za en mesec. Ruski časopisi v Rigi so postavili svoje izhajanje.

Strah za Petersburg.

K.B. Kopenhagen, 15. avgusta. "Politiken" poroča iz Finske: Rusi se bojijo pred

nemškimi izkrcanjem na Finskem, ki bi imelo namen, doseči Petersburg. Ruska vlada poslala je gubernernem okrožnico z naročilom, da kadar bi grozilo nemško izkrcanje, naj zapovejo prebivalstvu, da naj se umakne nazaj za linijo Kaljana-Wilmanstrand. Vso lastnino, ki se jo ne more seboj vzeti, naj se sežge; istotako vse hiše in zaloge. Dosedanjega generalnega gubernerja Seyn bode nadomestil generalni državni tajnik Markow, brez da bi se s tem zistem spremenil.

16 trdnjav zavzetih.

V dosednji vojni je bilo od nas in naših zaveznikov že 16 trdnjav zavzetih. Od teh le ena ni bila preje last sovražnikov, namreč Przemyśl. Vseh drugih 15 trdnjav pa so naši sovražniki z velikimi stroški zgradili, da bi se proti nam branili, medtem ko služijo zdaj našim armadam. Kmalu v začetku vojne bila je dne 7. avgusta trdnjava Lüttich v naskoku zavzeta. Dne 14. istega meseca trdnjava Namur. Par dni pozneje zavzela je nemška armada francosko trdnjavo Mauberge; vjela je takrat 40.000 Francozov in zaplenila 400 topov. Nadalje je prešla v nemško last francoska trdnjava Lille. Dne 9. oktobra padla je "največja trdnjava sveta" Antwerpen. Dne 3. junija zavzele so zavezniške čete zopet Przemyśl. En mesec preje pa je padla trdnjava Libava. Lemberg ni trdnjava in se torej tukaj ne more spoštovati. Dne 21. julija bile ste dve trdnjavi Rozan in Pultusk zavzeti. Dne 5. avgusta zopet dve: Varšava in Iwangoorod. Že preje pa so padle poljske utrdbे Ostrolenko. Dne 8. avgusta zopet smo zavzeli Serok in Zegrze. Potem je prišla trdnjava Lomza na vrsto. Dne 18. avgusta pa so Nemci v naskoku zavzeli Kowno in z njim 400 sovražnikovih kanonov. Vsek dan pride k temu nov uspeh.

Očividec o uničenju italijanskega zrakoplova v Pulju.

Iz nekega pisma 6. t. m.: "Preteklo noč sem gledal prizor, kakoršnega dvomim, da bom še kdaj videl v svojem življenju. Sigurno boste čitali o tem v časnikih, jaz pa vam kot očividec pišem sledeče: Prav divno je bilo gledati italijanskega velikan, ki je zašel v pekel naših šrapnelov. Priplul je ob 11. uri 45 minut ali ob 11. uri 55 minut se je moral spustiti na tla. Hura, hura, se je razlegalo po Pulju. Pri drugem strelu sem bil že pri oknu. Z vseh trdnjav in fortov so razsvetljevali zrakoplov naši reflektorji. Ko pogledam ven, je bil zrakoplov prav nad našo vojašnico. Prekrižal sem se. Izstrelki naših topov se razpršujejo okoli njega, zračna križarica nima časa, da bi mislila na bombe, marveč gleda, kako bi se rešila. Driga se kvišku, obrača se sem in tje, kakor da ne ve, v katero smer naj gre. Naenkrat začne bežati proti Italiji. No, mi smo videli, da je njegova usoda zapečatena. Ko so videli zrakoplovci, da so izgubljeni, so se obrnili nazaj k Pulju in spustili se dol pred neko utrdbo. Iz vojašnice se je videlo, kakor da se je zrakoplov potopil v morju". — Zrakoplov je dolg 80 m Velika zver. Ves je iz aluminija. Ko se je spustil na morje, je bilo razsvetljenje večje nego po dnevu. V zrakoplovu so bili trije častniki. Potem ni bilo vso noč miru, ker so naši eroplani neprenehoma letali nad mestom.

Italijanski uporni vojaki.

"Nenes Wiener Tagblatt" poroča: Že od začetka italijanske vojne sem smo opazili, da sovražnik svoje nam nasproti stoječe čete mnogokrat menja. Zdaj smo vjeli že vojake vseh regimentov. Vzroki za to stalno, prav neprijetno premikanje čet niso stratezične, marveč moralne nature. Italijanske čete prenašajo od nas jim prizadete izgube k večjemu dvakrat, potem pa jih morajo nazaj vzeti in z drugimi nadomestiti. Vkljub temu prišlo je že opetovano do uporov, ki se jih je moralo po prekem sodu kaznovati. Danes izvem od vjetih še nadaljne posameznosti o upori pri Ronchiju. Tam je bilo 21 vojakov od raznih bersaglieri in alpini-regimentov v navzočnosti oddelkov njih

čet na povelje armadnega poveljnika vojvode Aosta ustreljenih. To se je zgodilo dne 2. avgusta. Potem so dotične regimente odvzeli od Soče in jih nadomestili s takimi od tirolske in koroške meje.

Krize italijanske trditve o bombardiranju Pulja.

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Iz vojnoporočevalskega stana poročajo: Od sovražne strani se vedno zatrjuje, da so italijanske zračne ladje Pulj in posebno pomorski arzenal z uspehom bombardirale. Zbog teh neresničnih poročil je treba zopet enkrat pobotati dejanske uspehe. Dejstvo je, da so nas do sedaj počastile s svojim posetom tri zračne ladje. Prva in edina, kateri se je posrečilo priti nad Pulj, je z bombo poškodovala lahko zid neke hiše in dvema ženskama pretresla živce, ali ste se kmalu popravili. Drugi zračni ladji se ni posrečilo prodreti do mesta ali do vojaških naprav. Takoj smo jo zapazili in razsvetlili in napadli, obkrožala je Pulj v daljavi in je metala bombe na polje in gozde v okolici, ne da bi napravila niti najmanjšo škodo. Tretji obisk "Città Jesi", se je končal kakor znano, žalostno. Ladja ni prišla nad Pulj, tudi ne nad kopno zemljo, marveč je dotalno dezorijentirana po naših žarometih metala bombo v vodo. Že prvi strel je zadel tako, da se je morala začeti spuščati na tla in je padla nam v plen. Zračna ladja "Città di Ferrara" je bila uničena ne pri kaki akciji proti Pulju, marveč ko se je vračala z Reke, od nekega letalca, ki je odplul iz Pulja. Italijani so plačali svoje ekskurzije dosedaj, ne da bi nam napravili škodo, z izgubo dveh najboljših zračnih ladij, in dali so nam priliko, da smo vadili in preizkusili naš odbijalni aparat.

Draginski nemiri v Italiji.

Iz Lugana se poroča: V 16 mestih in 42 vaseh na Sicilskem prišlo je vsled draginje do nemirov. Nemire je povzročila odpošiljatev žita v druge kraje Italije. Položaj je tako resen, da je morala vlada v nekem na Sicilijane poslanem brzojavu, ki nosi podpis Salandre in trgovskega ministra Cavarosasa preskrbo otoka s kruhom in žitom po primernih cenah obljubiti. (No, ako se v Italiji že zdaj vsled draginje taki nemiri pojavljajo, potem smo le radovedni, kaj bode čez par mesecev vojne. Evviva la guerra! Op. ur.)

Angleški transportni parnik z 3000 vojakov potopljen.

K.B. Konstantinopel, 14. avgusta. Iz glavnega stana se poroča:

Dne 14. avgusta potopil je neki nemški podmorski čoln v Egejskem morju neko 10.000 ton veliko transportno ladjo z vojak. Le malo vojakov je neka hospitalna ladja rešila. — Potopljeni angleški 10.000-tonski parnik Peninsular kompanije bil je zaseden od 3.000 moških svezih čet, določenih za Dardanele. Torpediran je bil v bližini otoka Kos. Parnik se je v štirih minutah potopil. (To je jako hud udarec za Anglijo, ker ji itak pri Dardanelah moštva primanjkuje. Op. ur.)

Nemške zračne ladje zopet nad Londonom.

K.B. Berlin, 18. avgusta. (W.-B.) Uradno se poroča:

V noči od 17. na 18. avgusta napadle so naše mornariške zračne ladje zopet London. Obmetali so City od Londona in važne naprave ob Themse izdatno z bombami ter so opazili pri temu dobre učinke. Poleg tega se je obmetalo z bombami fabrične naprave in velike peči (Hochofen) pri Woodbridge in Ipswichu uspešno. Ladje vkljub hudemu obstreljevanju niso imele nobenega poškodovanja in so se vse vrnile.

Namestnik šefa admiralnega štaba:

pl. Behnke.

Nemška zmaga na morju.

K.B. Berlin, 18. avgusta (W.-B.) Uradno se poroča:

Dne 17. avgusta ob 10. uri zvečer capadlo

je pet torpednih čolnov ene naših flotilj pri Horns-Riff-Feiernhiff ob Jütakem zapadnem obrežju neko angleško moderno malo križarko in 8 razruševalcev torpednih čolnov. Potopili smo angleško križarko in enega razruševalcev s torpednimi streli. Naše bojne moči niso imele nobenih izgub.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

Francози, Angleži in Belgijci izgubili doslej čez 5½ milijonov mož.

Švicarski list „Suisse“ prinaša iz Pariza uradno poročilo, glasom katerega so Angleži, Francozi in Belgijci (brez Rusov in Italijanov) imeli v vojni doslej 1.930.000 mrtvih, 2.599.000 ranjenih in 1.035.000 vjetih. Po tem poročilu znašajo torej skupne izgube teh sovražnikov 5.564.000 mož. Ako se k temu še prišteje ogromne izgube Rusov in Italijanov, potem se razume šele grozovitost te svetovne vojne.

Od Albancev.

K.-B. Lugano, 16. avgusta. „Giornale d'Italia“ izve iz Skutarija: Srbi so imeli pri svojem napredovanju v severni Albaniji več neugodnih bojev v pokrajini Miriditov z Albanci iz Selite, Fradi in Ocani. Zdaj naslednjeje Miriditi premagane Srbe v smeri proti Alessio. Srbi še niso došli v Alessio, ki tudi ni zasedeno od Črnogorcev, kateri imajo le nekaj straž na mostu čez Drino. Proti Črnogorcem so se vzdignili uspešno tudi plemena iz Scile in Scieosci ter vasi Slak in Nazerek. Na stotine Črnogorcev je bilo iz boja postavljenih in en bataljon vjetih. Iz Cetinja poslalo se je parlamentarje k ustašem.

Koliko časa bo trajala vojna?

K.-B. Berlin, 16. avgusta. „Lokalanzeiger“ objavlja pogovor ameriškega poročevalca Amersona z generaloberstom pl. Moltke, ki je na vprašanje, koliko časa bode vojna še trajala, odgovoril: To je od tega odvisno, koliko časa bodo Amerikanci še preskrbovali naše sovražnike z orožjem, strelivom in vojnimi zalozami. Brez teh bi naše armade vojno na eni fronti že dokončale. Kakor stoji stvar v tem hipu, služi nadaljni dovoz streliva za naše sovražnike edino zato, da vojno podaljša.

Položaj naših sovražnikov.

K.-B. London, 14. avgusta. Angleški list „Morningpost“ piše v uvodnem članku: Nekateri ljudje se obupno trudijo, da bi občinstvu edinstveno resnico o vojaškem položaju skrili. Vsak dan je videti časniške lepake o ogromnih nemških izgubah ali pa z naznanilom, da je bil Hindenburg obdit itd. Ednostavna resnica pa je, da se Rusi že mesece sem v umikanju bijejo, da so bili pregnani iz vseh predajšnjih postojank in daso prepustili sovražniku več velikih mest ter važni železniški zistem. Zdaj padejo nazaj v pripravljeni postojanko, ki je z jako nevarnim gibanjem ogrožena in ni pričakovati kakega ruskega napredovanja v doglednem času. Naš dobri zaveznik je grozovito trpel. Anglija bi se zamogla, ako bi bila sama, zanašati na počasni pritisk svoje mornarice. Ali drugi činitelji so tu: Francoska trpi grozovito. Belgija je vržena v prah, Rusija je težko poražena, Srbija se obupano brani in pričakuje novi napad. Pod temi pogoji mora Anglija vso svojo moč za vojno dati... (Pa ji tudi ne bode pomagalo. Op. uređ.)

Stroški svetovne vojne.

Dr. Kreuzkam piše v „Leipziger Neueste Nachrichten“:

Tedaj, ko je še nezvesta Italija posegla v svetovno vojno, se more gotovo smatrati, da bodo stroški svetovne vojne stroške vseh večjih vojsk od leta 1870/71 skupaj, t.j. mnogo več kakor 50 milijard ne samo dosegali ampak bistveno

presekali. Stroški nemško-francoske vojne, ki je trajala od 17. julija 1870 do 18. marca 1871 so znašali za Nemčijo samo 2.2 milijarda mark, od katerih je 1.75 milijard mark bilo samih vojnih stroškov, ostanek pa je odpadel na odškodnine za izgube na zasebni lastnini, ter za pokojnine invalidov, vdov in sirot itd. Takozvani stroški retabliranja, to so izdatki izdani za zopetno obnovo in zopetno opravo gradiva vojske in brodogradnje ter železnic, niso v navedenih številkah zapopadani. Cenitve od Francozov imenujejo všteti neposredne vojne stroške, 4 milijarde mark kod znesek, ki ga je porabila Nemčija za vojno s Francijo.

Celotni izdatki Francije so bistveno višji, oni znašajo po preračunih nekdanjega finančnega ministra Magne 7.43 milijard mark z vojnimi odškodovanjem vred, ki ga je plačala Nemčiji in v zvezi s temi plačanimi obrestmi, toda brez contributions municipales, plačanih od komun in zlasti od mesta Pariza ter stroškov retabliranja. Naslednik Magna minister Mathien Bodet je prišel z ozirom na žrtvam vojne plačane anuitete (letnine) in občinam plačane svote za škodo dežela na znesek 7.95 milijard mark. Poznejša uradna objava je cenila vse stroške z vsemi prednimi vojnimi izdatki vred na 10 milijard mark.

Neposredni vojni stroški turško-ruske vojne od 1877 in špansko-amerikanske vojne so znašali približno za vsako po 5.2 milijard mark. Stroški za bursko vojno so znašali po angleških cenitvah med 5 in 5.4 milijard mark, na katerih je bila Anglija sama vdeležena po podatkih Lloyd George s 4.2 milijard mark. Bistveno višji so bili stroški za rusko-japonsko vojno 1904/09; znašali so za Rusijo samo po uradnih preračunih nad 4.6 milijard mark, medtem ko so znašali stroški Japonske 4.14 milijard mark, to znaša torej skupaj 8.74 milijard mark. Po objavah italijanske vlade so znašali vojni stroški Italije v italijansko-turški vojni od leta 1911 v dosedanjih proračunih do konca 1913 eno milijardo mark brez porabe za civilno uporabo nove kolonije. Vsi izdatki 2½ milijard mark. Cenitve neposrednih stroškov obeh balkanskih vojn so zelo različne: Francoski narodni ekonom Yves Guyot je dobil svoto štirih milijard mark, dve angleški cenitvi sta prišli na približno svoto 5 milijard mark. Ako vzamemo angleške številke, ki so bile od merodajne francoske strani spoznane za primerne, kot podlago, tedaj nastanejo za posamezne balkanske države sledeči zneski: Bulgarija 1800 milijonov mark, Turčija 1600 milijonov mark, Srbija 1000 milijonov mark, Grčija 500 milijonov mark, Črna Gora 16 milijonov mark.

Vse te številke seveda izginajo pred porabo sedanje vojne. Natančnejše podatke o vojnih stroških je dala dosedaj angleška vlada; pri nekem govoru v poslanski zbornici je označil angleški premierminister Asquith dne 1. marca 1915 vojne stroške za finančno leto 1914/15, ki se zaključijo koncem marca na 7½ milijard mark. Pri tem je pripomnil, da v tem znesku niso zapopadani izdatki, ki so se porabili pred začetkom vojne za mornarico in za vojsko na suhem na podlagi redno dovoljenih kreditov. Dne 6. maja je navedel Lloyd George vse vojne stroške, ako bi vojna trajala do aprila 1916, na 22.6 milijard mark.

Na Francoskem, kjer so znašali vojaški izdatki v letih 1872—1912 brez kolonijalnih vojn svoto 40 milijard, so znašali vojni stroški do približno srede decembra 1914 po podatkih, ki so se napravili v francoski budgetkomisiji (komisiji za proračune) 5 milijard mark, izmed katerih pride največji del seveda na vojsko na suhem. Za prvih šest mesecev tekočega leta so se zahtevali krediti za vojne namene v znesku 5.1 milijard mark — seveda z navadnimi vojaškimi izdatki vred, ki bi se tudi morali napraviti brez vojne. O finančnih razmerah Francije v obče je izvajal finančni minister Ribot v nekem govoru v marcu, da so znašali mesečni primanjkljaji prvih pet mesecev 0.88 in pozneje 1.2 milijard mark, tako je najbrž narastel cel znesek primanjkljaja od 1. avgusta 1914 do 15. maja 1915 približno na 8.6 milijard mark.

Rusija je po podatkih finančnega ministra valed nekega poročila v nekem časopisu v angleških financah porabila do konca oktobra

lanskega leta 3.5 milijard mark za vojne namene. Ferdinand F za prvih šest mesecev so bili cenjeni pokravo, ki je stroški vojne 8.5 milijard mark. Nemski in je težji stroški se cenijo najbolj v govoru tajnika 462 kron po nega zaklada dr. Helfferich, ki je rekel o 300 kron, d „Ako se vojna do pozne jeseni ne neha, je čakovati nad 20 milijard še nadaljnjih dodatnih kreditov“. Stroške Avstrijsko-Ogerske je račun primerno nižje.

Previdn

Zelo občutno breme predstavljajo vsakega sena. nevturalne straže za proračune na vojni zveži) nemški leženih držav, ker teh stroškov velesile najt. 9 objavlj. povrnile. Tako znašajo baje izdatki kraljevskih oz. Švedskega vsaki teden poprečno eden denaravno več milijona mark; stroške Holandije je do 1. kar tudi ni 1915 finančni minister cenil na približno čete 230 milijonov mark. Švicarski zvezni svet mestu in ke izrazil o visokosti stroškov, ki so naravnost bile dose deželi iz mobilizacije, v dveh poročilih morala pri 18. februarja in 19. marca t.l. in sicer Ker se mor da je bilo na čistih stroških mobilizacijenosti gos 31. decembra 1914 plačanih 90 milijonov nem stanju črez te pa različni zneski (n. pr. za najemnogo prev in škode v deželi) še niso bili poravnani mirovnih ča stroškom, ki so narastli do konca 1914. Edomačem o dejo stroški za sklic čet z 12 milijonov bilo s časov na mesec. Iz tega sledi, da gre pri sedanjega vzroka tovnji vojni za velikanske svote, s katerimi devali napr kritjem še bo dolgo let imela opraviti umogoče por državnikov.

Poraba

Bolni
napljinčih

Sanaforij
Aflenzen

Izpred sodišča.

Na zakon s svojim možem je „pozabila“

Maribor, 16. avgusta. 40letna, v rojena Marija Lešnik bilaje od 5. maja z Markom Bencem omožena. Šla je od preč in se dne 22. novembra 1914 v S. Pulska vi z Bartolomejom Lešnikom po Lešniku je seveda tajnila, da je že por Pri sodnji je dejala, da jo je njen pri tako pretepal, da je vsa zmešana in je tega na svoj zakon „pozabila“. Sodni ni verovala na to čudno pozabljenost in sodila žensko na 3 mesece težke

Ogoljufana država.

Ljubljana, 13. avgusta. Pred ljo sko deželno sodnijo bili so neki mesar in govi pomagači občutno kaznovani, ker so njavsko poveljništvo v Poljski tisoč kron osleparili. Mesar Julij Klemenc dobil je namreč od trdnjavskega povelj dne 29. dobavo mesa. Podal je poveljništvu ugodno holdovi g nudbo: za 1 kg žive teže 1 K; moral 1 K 12 h, 1 K 36 h, 1 K 40 h plačevati. bi vkljub temu dosegel dobiček, je Klemencranjsko eni pošiljati 926 kil, pri drugi 448 kilna raznih kil itd. na teži več zaračunal, nego je darila. V postal. To se mu je tudi izplačalo. Z vsem razglasilo, gočimi sredstvi je Klemenc napačne list vjetni l vage dobil in poveljništvu predložil. Pomdaritev is mu je pri temu neka Justina Sardoč. Sda svojen obsojila je vse štiri obtožence in sicer: streže, a Klemenca na 6 mesecev, Justino Saffronti na 5 mesecev, Miho Adamiča na 6 prepovedi in Antona Sporer na 2 meseca ječe. Zaporom telj predložil je spričevalo nekega „strokovni bi se ta Elijo Predoviča. Ali sodnija je odklonovine. spričevalo, ker je ta Predovič sam v pre Razp zaradi navijanja cen ... opazuje, kmetijstvo skupujejo največkrat pujejo šp Po vojni meri godi ljudi, ali rabni. Z cesarska nose pose da se bo zemljišča sebnak

Kupec kaznovan zaradi navijanja cen

Temesvar, 13. avgusta. Takaj dogodil prvi slučaj, da je bil zaradi cen ne prodajalec, marveč kupec kaznovan govec Simon Reti bil je od policije nazn ker je za eno gos, ki bi jo lahko dobil kron, prostovoljno 15 kron ponudil, da bi drugi gosi ne kupil. Obsojen je bil na zapora in 100 kron denarne globe.

500 kron pri eni kravi zaslužil.

Kirchbach, 12. avgusta. Pose na sedež